

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. B.** zast. Mgr. Jirím Maškem, advokátem se sídlem Lochotínská 1108/18, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 11. 2021, č. j. 60 A 7/2020 - 102, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě **15 dnů** od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2020, č. j. MZP/2020/510/1014. Tímto rozhodnutím žalovaný částečně změnil rozhodnutí Správy Národního parku Šumava (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 5. 2017, č. j. NPS 05038/2017, SZ NPS 02162/2017/5.

[2] Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně shledal stěžovatele vinným z přestupků podle § 87 odst. 3 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, dále jen „ZOPK“ (stěžovatel pokácel bez povolení nebo závažně poškodil skupinu dřevin rostoucích mimo les), podle § 87 odst. 3 písm. m) ZOPK (závažně poškodil nebo zničil významný krajinný prvek), § 87 odst. 3 písm. l) ZOPK (neplnil podmínky výjimky udělené podle § 43 a § 56 nebo podmínky souhlasu podle § 44 a § 57 ZOPK) a § 87 odst. 3 písm. n) ZOPK (vykonával ve zvláště chráněném území, označeném smluvně chráněném území, evropsky významné lokalitě nebo ptačí oblasti činnost zakázanou nebo vykonával činnost, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu), za což mu uložil pokutu ve výši 100 000 Kč (výrok I.). Současně stěžovateli uložil povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1000 Kč (výrok II.). Dále správní orgán I. stupně stěžovateli uložil podle § 86 odst. 2 ZOPK provést přiměřená náhradní opatření k nápravě – stěžovatel je povinen do jednoho roku po nabytí právní moci prvostupňového

rozhodnutí odstranit ze st. p. č. XA všechny dodané prvky, zejména základovou desku, plastovou jímku, drenáže a objekt s pultovou střechou, a poté uvést pozemek do původní nivelety, povrch překrýt 20 cm vysokou vrstvou ornice a vysázet na něm 20 ks dřevin na Šumavě autonomních druhů, přičemž o dřeviny je povinen pečovat pět let (výrok III.).

[3] Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že nahradil výrok I. tohoto rozhodnutí novým zněním - stěžovatele uznal vinným z přestupků podle § 87 odst. 3 písm. m), písm. l) a písm. n) ZOPK [nikoli podle § 87 odst. 3 písm. d) ZOPK], za což mu uložil pokutu ve výši 70 000 Kč; ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[4] Společně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil tím, že správní orgány stěžovateli uložily provést nákladná náhradní opatření k nápravě a citelnou pokutu. Stěžovatelova finanční situace není dobrá – neúspěšně se pokoušel provozovat bar a penzion v H. S. Stěžovatel uvedl, že nepobírá žádné sociální dávky, nikdy nebyl vedený v evidenci úřadu práce. Disponoval prostředky z doby, kdy reprezentoval Českou republiku v extrémním lyžování, tyto prostředky však použil na sanaci následků neúspěšného podnikání a na úhradu běžných životních potřeb sebe a své rodiny, zejm. nezletilého syna. Je vlastníkem pozemku p. č. XA v k. ú. H. S. – na koupi tohoto pozemku využil ještě část naspořených peněz, částku 500 000 Kč mu však půjčil dědeček (k tomu doložil smlouvu o zápůjčce). Na pozemek nainstaloval 10 včelích úlů (produkuje med za účelem zisku), přičemž pracuje také se dřevem (vyřezává sochy, lavičky a křesla), jeho výtěžky jsou však stále malé (doložil přiznání k dani z příjmů za rok 2014 a 2015). Náklady na odstranění základové desky činí více než 600 000 Kč, což doložil rozpočtem na zakázku „odstranění základové desky“ od společnosti Lesní stavby, s. r. o. Výkon rozhodnutí žalovaného by tak pro něj znamenal zásadní a nenahraditelnou újmu, nápravná opatření budou mít likvidační charakter.

[6] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížností uvedl, že důvody pro přiznání odkladného účinku nemohou spočívat pouze v majetkové újmě uložené pokuty, neboť takové následky s sebou nese každá pokuta. Přestože je pokuta 70 000 Kč poměrně vysoká, stěžovatel má možnost požádat o splátkový kalendář a pokutu uhradit postupně. Žalovaný také uvedl, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Zdůraznil však, že stěžovatel se v dané situaci ocitl vlastní vinou – na pozemku p. č. XA započal se stavebními pracemi, přestože si byl vědom skutečnosti, že tak činit nesmí (neúspěšně se také domáhal změny územního plánu města Železná Ruda). Způsob rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku však žalovaný ponechal na úvaze Nejvyššího správního soudu.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[9] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[10] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podepřený konkrétními důkazy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[11] Tvrzená újma přitom musí vyplývat z právních účinků rozhodnutí přezkoumávaného v dané věci, nikoliv z rozhodnutí či jiných skutečností, k nimž došlo až následně, neboť odkladný účinek působí vždy ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, případně též ve vztahu ke správnímu rozhodnutí, k jehož přezkumu řízení před krajským soudem vedlo. Skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti, tj. doby od nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu do vydání rozhodnutí o kasační stížnosti, neboť pouze po tuto dobu bude odkladný účinek kasační stížnosti (dočasně) působit (§ 107 ve spojení s § 73 odst. 3 s. ř. s.); viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 1 As 171/2019 - 48.

[12] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdil, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal nenahraditelnou újmu a zásah do jeho zejm. vlastnického práva. Tvrzenou újmu dostatečným způsobem osvětlil, přičemž tvrzené náklady na odstranění základové desky také doložil vyjádřením konkrétní společnosti (Lesní stavby, s. r. o.). Přestože v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedl všechny své příjmy (nespecifikoval, z jakých konkrétních prostředků hradí běžné výdaje na stravu, ošacení, bydlení), přičemž doložil především stránku výdajovou (nájemní smlouvu, podle které činí výše nájmu 15 000 Kč, smlouvu o půjčce na částku 500 000 Kč, a daňová přiznání k dani z příjmů za roky 2014 a 2015, podle kterých bylo jeho podnikání v těchto letech ztrátové), Nejvyšší správní soud má za to, že nenahraditelnou újmu v případě stěžovatele může představovat zejm. uložené opatření k nápravě.

[13] Odstranění stavby představuje citelnou újmu, která může vést k nevratnému porušení práv stavebníka, které nemusí být zhojitelné ani případným rozhodnutím v jeho prospěch. Pokud by v daném případě Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal, byl by stěžovatel povinen uložené opatření k nápravě (zejm. odstranění základové desky a dalších prvků) provést, což jistě představuje nepoměrně větší újmu, než jaké přiznáním odkladného účinku může hrozit jiným osobám. Již krajský soud přitom stěžovatelem podané žalobě odkladný účinek přiznal (srov. usnesení krajského soudu ze dne 12. 11. 2020, č. j. 60 A 7/2020 - 63). Podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatele proto považuje kasační soud za splněnou.

[14] Také druhou z podmínek shledal Nejvyšší správní soud splněnou, neboť přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku Nejvyšší správní soud fakticky odsune účinky zamítavého rozsudku krajského soudu, čímž se obnoví účinky odkladného účinku, který stěžovateli přiznal již krajský soud, a to do doby, než o podané kasační stížnosti rozhodne Nejvyšší správní soud věcně. Neuspěje-li stěžovatel se svou kasační stížností, bude povinen uloženou pokutu zaplatit a nápravná opatření provést.

Tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o samotné kasační stížnosti.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek (výrok I. tohoto usnesení).

[16] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), soudnímu poplatku ve výši 1000 Kč. Nejvyšší správní soud proto stěžovateli uložil povinnost zaplatit tento soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, a to v přiměřené lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení (výrok II. tohoto usnesení).

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

Soudní poplatek lze zaplatit vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050438421**.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V Brně dne 9. února 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

Ke sp. zn.: 5 As 384/2021

podpis.....

Místo pro nalepení kolkových známek: